

Didaktika estetické výchovy II.

Distanční podpůrný materiál pro lekci 23. 2. 2023

Principy wellbeingu a kreativního vzdělávání (jako nové pilíře nejen esteticko-výchovného vzdělávání)

Oblast esteticko-výchovných předmětů je úzce spjata s pojmy jako je kreativita/tvořivost/autenticita stejně tak jako s důrazem na rozvoj tzv. soft skills (sociálních a emočních dovedností). Umění a kreativita v kontextu současných pedagogických praxí představuje podnětný a inovační nástroj, který může radikálně proměnit vzdělávací prostředí, a nabízet tak učitelům nové motivující a rozmanité postupy, metody a formy které rozvíjí znalosti, dovednosti a kompetence potřebné „pro přežití“ ve vyvíjející se společnosti.

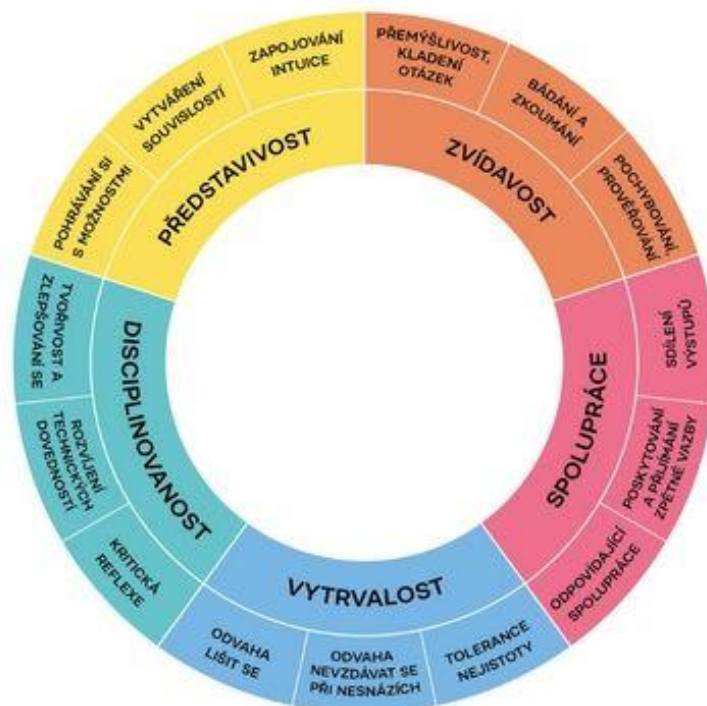
Co vlastně znamená rozvoj sociálně-emočních dovedností?

O rozvoji těchto kompetencí můžeme uvažovat jako o procesu, jehož prostřednictvím si děti a mladí lidé vytvářejí a učí se uplatňovat znalosti, dovednosti a postoje potřebné k tomu, aby dokázali:

- porozumět emocím a zvládat je
- stanovit si pozitivní cíle a dosáhnout jich
- cítit a vyjadřovat empatii
- navazovat a udržet pozitivní vztahy
- přijímat zodpovědná rozhodnutí
- rozvíjet odolnost a schopnost zvládat změny
- vytvářet pozitivní genderové normy
- přispívat ke společenské soudržnosti

Co je to kreativní vzdělávání?

O kreativním vzdělávání můžeme uvažovat jako o mezioborovém přístupu k procesu učení se. Rozvíjí kreativitu a kreativní myšlení, jedny ze zásadních kompetencí pro 21. století. Je založené na symbióze znalostí, dovedností, hodnot a osobních zkušeností. Prostřednictvím umění vytváří podmínky pro větší autonomii žáků. Umožňuje komplexní zapojení jednotlivce do vzdělávacího procesu po kognitivní, emocionální, sociální, etické a fyzické stránce. Zapojením umění do procesu učení vytváříme bezpečné, nekompetitivní a podnětné prostředí, které podporuje radost z učení a poznávání, nastavení rovných příležitostí a wellbeing každého žáka. Tak aby se projevila jeho originalita a autenticita. Tento přístup ke vzdělávání klade důraz na participativní zapojení žáků do rozhodování, kritickou reflexi a spolupráci. Vede k posílení hlasu dětí a umožňuje převzetí odpovědnosti v osobní i společenské rovině. Otevírá prostor pro dialog, zpochybňování neudržitelných návyků a norem, spoluvytváření hodnot a alternativ budoucnosti.

Co je to wellbeing?

Můžeme definovat jako „souhrn psychologických, kognitivních, sociálních a fyzických kvalit, které jedinec potřebuje ke šťastnému a naplněnému životu. Zkráceně jej můžeme označit jako stav převažující tělesné, duševní a společenské pohody.“ S narůstajícím tlakem (tempem) doby je právě podpora podnětného prostředí pro osobní pohodu dětí (ale nejen jich) zcela zásadní a právě oblast esteticko-výchovných předmětů nabízí pole pro přímou aplikaci těchto principů.

Při tvorbě vlastních oborových didaktik stavme na pilířích kreativního učení, prospěšného pro seberealizaci a uplatnění žáků/studentů v jejich dalším profesním i osobním životě a pěstujme principy wellbeingu prostřednictvím našeho přístupu jako pedagoga, činností, které zadáváme i instituce (škola či jiná forma neformálního vzdělávání), kterou zastupujeme. Více viz článek z metodického portálu RVP: Wellbeing a kultura školy. (článek naleznete ve studijních materiálech předmětu DEVII.)

Zadání - úvaha na příště: Jaké dílčí (klidně drobné) kroky byste zahrnuli do vlastních didaktik/hodin EV, tak abyste směřovali k naplnění principů výše?